Aan Stuurgroep de Nieuwe Meervaart e.o. (ter bespreking op 29 januari 2021)
Van Projectgroep de Nieuwe Meervaart e.o.
Btrft Tussenstand participatieproces
Datum 28 januari 2021

Vooraf
Het participatieproces – in aanloop naar het ambitiedocument voor de Nieuwe Meervaart e.o. – loopt naar een afronding. In deze notitie wordt een tussenstand opgemaakt door achtereenvolgens stil te staan bij het vertrekpunt van participatie, het verloop van het participatieproces, enkele algemene observaties en dat wat als belangrijke waarden naar voren komt als het gaat over de locatie voor en de cultureel-maatschappelijke betekenis van de Nieuwe Meervaart ('waarden'). Deze waarden zetten wij af tegen de voorkeurslocatie en drie andere locaties die in het participatieproces genoemd worden als alternatief voor de voorkeurslocatie. Wij sluiten af met een beschouwing, waarbij wij voornoemde waardering vanuit het participatieproces aanvullen met consequenties vanuit het oogpunt van maatschappelijk draagvlak, politiek draagvlak, draagvlak De Meervaart, de hoofdgroenstructuur en de planning.

Gevraagd besluit
a. Kennis nemen van deze tussenrapportage met als belangrijkste constateringen:
– *Er is breed maatschappelijk draagvalk voor de Meervaart*
– *Er is verdeeldheid over de voorkeurslocatie*
– *Nieuwe inzichten leiden tot een andere kijk op de locatieafweging*
b. Het wethoudersoverleg van 5 februari aanstaande te vragen of er ruimte is om – op basis van de uitkomsten van het participatieproces en aanvullende overwegingen – de locatie hoek Lelylaan/Meer en Vaart als locatie voor de Nieuwe Meervaart nu te heroverwegen.

Bijlage 1: overzicht communicatie- en participatie Osdorpplein (september 2020 t/m januari 2021)
Bijlage 2: politiek en maatschappelijk draagvlak voor Nieuwe Meervaart gezien vanuit draagvlak/communicatie oogpunt

---

1. Besluit gemeenteraad

Op 2 juli 2020 heeft de gemeenteraad van Amsterdam ingestemd met een voorkeurslocatie voor de Nieuwe Meervaart aan de zuidwestoever in de Sloterplas. Als voorwaarde voor de verdere uitwerking van deze locatie is het belang benadrukt van een integrale benadering van nieuwbouw, openbare ruimte en de aansluiting tussen oever en Sloterplas, met behoud van zoveel mogelijk groen. Tevens is bij moties 822 en 823 (Van Renssen) opgeroepen tot participatie, waarbij de uitkomst zwaarwegend betrokken moet worden in de verdere bestuurlijke besluitvorming over de gebiedsontwikkeling (investeringsbesluit fase 2 Centrum Nieuw-West) en de Nieuwe Meervaart.

2. Vertrekpunt participatietraject

In het najaar hebben er diverse gesprekken met de wethouders plaatsgevonden om de koers verder uit te werken ten aanzien van het participatietraject. In het gesprek op 11 november 2020 hebben de wethouders aangegeven een lijn te willen volgen die bestaat uit het vasthouden aan de voorkeurslocatie en tegelijkertijd andere locaties in bespreking te nemen. Doel van dit laatste is om na te gaan waarom een grote groep belanghebbenden voor andere locaties kiest en te kijken of deze belangen meegenomen kunnen worden bij het verder uitwerken van de voorkeurslocatie. Mocht uit de gesprekken blijken dat er een locatie zou zijn waarin alle belangrijke opgehaalde belangen beter tot hun recht komen, dan staan de wethouders hiervoor in principe open: 'niet de locatie, maar het verder ontwikkelen van het gebied moet het doel zijn'.

3. Participatie

Vanaf medio oktober 2020 loopt dit participatieproces (*zie voor een uitgebreider overzicht: bijlage 1*). Gestart is met een huis-aan-huis verspreide vernieuwingskrant, nieuwsbrieven en een enquête. Vervolgens heeft op 12 november 2020 een brede onlinebijeenkomst plaats gevonden over de resultaten van deze enquête en zijn zes themabijeenkomsten aangekondigd. Inmiddels zijn er vier themabijeenkomsten geweest met, parallel hieraan, dezelfde gesprekken via een Opp App: (a) Centrumontwikkeling en locatieafweging; (b) Voor wie is Osdorpplein, Meervaart en Osdorp nu en in de toekomst; (c) Landschap, water en ecologie; en (d) De ideale Meervaart.

Wat nog volgt op respectievelijk 1, 8 en 22 februari is de themabijeenkomst over cultuur en cultuurhistorie, de themabijeenkomst over bereikbaarheid en de afrondende bijeenkomst waarin de uitkomsten van het participatieproces gedeeld en besproken worden.

Om een zo breed mogelijke inbreng te krijgen, is een breed palet aan participatiemiddelen ingezet. Naast zoals hiervoor genoemd een informatiekrant, nieuwsbrieven en een enquête: bewonersbrieven, de Opp App (inclusief lancering) en een intensieve doelgroep- en gebiedsgerichte sociale mediacampagne (met oproepen, films, verwijzingen). Tevens zijn netwerken in Nieuw-West actief benaderd.

De respons op de enquête en het aantal unieke deelnemers bij de eerste online bijeenkomst is goed. De sociale mediacampagne via Facebook en Instagram heeft vier gespecificeerde doelgroepen goed bereikt: politiek georiënteerde doelgroep (24.352 unieke bezoekers), cultuur georiënteerde doelgroep (22.856 unieke bezoekers), jongeren brede doelgroep (19.255 unieke bezoekers) en cultuur georiënteerde jongeren (19.784 unieke bezoekers). De Opp App bereikt tot nu toe 293 deelnemers, die afhankelijk van het thema, redelijk diverse reacties oplevert. Deelname aan de themabijeenkomsten is beperkt en eenzijdig wat betreft de inbreng: zo'n 35 – 45 bewoners. Met deze bewoners wordt, per themabijeenkomst, veel besproken door in klein verband, vervolggesprekken in 4 – 7 breakout rooms te voeren.

Onze indruk is dat alle mogelijke communicatie is ingezet om aandacht te vragen voor (deelname aan) het participatieproces. De respons uit de bijeenkomsten, de Opp App, de sociale media en de projectsite levert tezamen een beeld op waaruit:

- Algemene observaties te trekken zijn (zie paragraaf 4)
- Te benoemen is wat men belangrijk vindt voor de locatiekeuze; de waarden (zie paragraaf 5)
- Een waardering te verbinden is aan de voorkeurslocatie en drie andere locaties die als alternatief naar voren gekomen zijn uit het participatieproces (zie paragraaf 6).

4. Algemene observaties

Op basis van de enquête en de vier themabijeenkomsten hebben wij de volgende algemene observaties:

a. ***Breed maatschappelijk draagvlak voor de Meervaart***: in de jaren '70 is de samenleving de keus voorgelegd voor een overdekte ijsbaan of een cultuurcentrum in Osdorp. Een overgrote meerderheid koos voor het laatste. Deze maatschappelijke ondersteuning bleef er ook vanaf de opening: in de eerste jaren draaide de Meervaart op veel vrijwilligers. Inmiddels is de Meervaart geprofessionaliseerd, verbouwd en heeft het een sterke en onderscheidende positie in Nieuw-West, Amsterdam en de regio verworven. De maatschappelijke ondersteuning voor de Meervaart is echter nog onverminderd groot. Ook is er begrip voor dat de Meervaart mee wil blijven groeien met het Osdorpplein, Nieuw-West en Amsterdam. De programmatische ideeën die de Meervaart hiervoor heeft (mede toegelicht en besproken tijdens de themabijeenkomst 'droom over de ideale Meervaart'), sluiten in belangrijke mate aan bij de behoeften en wensen vanuit de samenleving.
b. ***Verdeeld beeld over voorkeurslocatie***: het gemiddelde cijfer uit de enquête, waarin gevraagd werd naar een cijfer voor de voorkeurslocatie, was een 5. Van het totaal aantal respondenten (2.497) gaf 50,1% de voorkeurslocatie het cijfer 6 tot en met 10 en 49,9% het cijfer 1 tot en met 5 en. Onze indruk is dat dit verdeelde beeld gedurende het participatieproces niet of nauwelijks gewijzigd is, maar hard onderbouwen kunnen wij dit niet. Hiermee is de vraag of er voldoende draagvlak is voor

de voorkeurslocatie niet beantwoord. Wat uit het participatieproces wél op te maken is, dat er deels nieuwe onderwerpen zijn die van belang worden geacht in de locatiekeuze en meer geduid wordt wat men belangrijk vindt (zie verder: d).

c. ***Voorkeurslocatie blokkeert ruimtelijk en mentaal***: de voorkeurslocatie 'op de zuidwestoever, in de Sloterplas' brengt het gesprek over een integrale kwaliteitsverbetering niet veel verder. Tegenstanders herhalen hun argumenten onder verwijzing naar de ontwerpidealen van het AUP en Erfgoedvereniging Heemschut heeft het verzoek tot gemeentelijk beschermd stadgezicht voor de gehele Sloterplas en oevers ingediend. Voorstanders haken af. De kans en de meerdere belangen die de Nieuwe Meervaart biedt voor Nieuw-West, het Osdorpplein en de Sloterplas raakt eerder uit beeld dan in beeld.
d. ***Nieuwe inzichten over wat belangrijk is***: uit het participatieproces zijn gedeelde waarden te formuleren die een deels andere kijk op de locatieafweging en ontwerpopgave voor de Nieuwe Meervaart bieden.

5. Gedeelde waarden: wat men belangrijk vindt

In het participatieproces is vanuit verschillende invalshoeken en mede op basis van eerdere voorstellen, onderzoeken en plannen [1] de vraag gesteld welke waarden participanten belangrijk vinden bij de ontwikkeling van het gebied (Osdorpplein, zuidoever en Sloterplas) en de nieuwbouw voor de Meervaart. Hier komen de volgende ruimtelijke, culturele en maatschappelijke waarden uit voort:

a. ***Koester en versterk wat Nieuw-West – en de Sloterplas in het bijzonder – zo uniek maakt***: het Algemeen Uitbreidingsplan Amsterdam, met de Westelijke Tuinsteden als grootste stadsuitbreiding, heeft een uniek samenspel van landschap en verstedelijking opgeleverd. Tot op de dag van vandaag (en tijdens corona misschien nog wel meer dan tevoren) ervaart men hoe belangrijk 'licht, lucht en ruimte' is, hoe sterk Nieuw-West zich hiermee onderscheidt, wat voor talrijke recreatieve mogelijkheden dit biedt en hoe aantrekkelijk het is om midden in een stad die verder verstedelijkt het buitengevoel zo dichtbij te hebben. Deze kwaliteiten en ervaringen zorgen ervoor dat Nieuw-West anders is dan andere delen van de stad en vele bewoners bewust voor Nieuw-West kiezen. Zeker nu het Osdorpplein verder verstedelijkt, pleit men om de openheid van de Sloterplas en de zuidoever te respecteren. Hier ervaart men wat men zo aantrekkelijk, bijzonder en onderscheidend vindt aan Nieuw-West, namelijk:
   - Licht, lucht en ruimte
   - De lange zichtlijnen met de 'illusie van het oneindige landschap'
   - Een samenhangend landschap van polder (grote schaal) tot voor de deur (kleine schaal)
   - De recreatieve mogelijkheden
   - Duidelijke contrasten tussen verstedelijking en openbare ruimte/openbaarheid
   - Een zuidoever die aantrekkelijk is, openbaar en 'van ons allemaal' is.
b. ***Blauw minstens zo belangrijk als groen***: de essentie van het ruimtelijk ontwerp van de Sloterplas is de opbouw van twee stedelijke koppen aan de uiteinden met groene flanken langs de lange zijde met een aaneenschakeling van open ruimtes, een afwisseling van beplanting met open speelweides, reliëf en gebogen maar strakke lijnvorming in beplanting en oevers. De historische vorm van de droogmakerij Sloterdijkermeerpolder is door Cornelis van Eesteren aangepast, onder andere door de twee stedelijke koppen niet tegenover elkaar te plaatsen, maar ten opzichte van elkaar te draaien. Daardoor ontstaat, in de lengterichting van de Sloterplas kijkend, een as-verdraaiing die de illusie

[1] Geraadpleegde bronnen:
- Uitwerkingsplan Zuidwestoever Sloterplas (gemeente Amsterdam, mei 2013)
- Uitwerkingsplan Uitbreiding Meervaartcomplex (gemeente Amsterdam, juni 2013)
- Locatievergelijking Nieuwbouw De Meervaart CNW – concept (gemeente Amsterdam, februari 2017)
- Haalbaarheidsstudie Theater de Meervaart (UNStudio, mei 2018)
- De Nieuwe Meervaart, advies 2019-2 (Commissie Ruimtelijke Kwaliteit, januari 2019)
- De Nieuwe Meervaart, advies 2019-27 (Commissie Ruimtelijke Kwaliteit, december 2019)
- Locatieonderzoek De Nieuwe Meervaart – concept (Urhahn en Mecanoo, december 2019)
- Haalbaarheid exploitatie Nieuwe Meervaart (Blueyard, april 2020)
- Ruimtelijke studie visie Nieuwe Meervaart (gemeente Amsterdam, april 2020)
- De Nieuwe Meervaart, advies 2020-11 (Commissie Ruimtelijke Kwaliteit, juli 2020)

van een oneindig landschap en een schaallos bergmeer oproept. De bebouwing is in het AUP in de tweede linie geplaatst.
Deze ontwerpprincipes worden in het participatieproces niet alleen herkend en ervaren, maar ook innig omarmd. Wat het meest terug komt in de gesprekken is het pleidooi om niet in de Sloterplas te bouwen. Bij doorvragen lijkt zelfs de conclusie te trekken te zijn dat onderdelen van het groen bespreekbaar zijn voor bebouwing, zolang het water zelf maar (zo veel als mogelijk) gespaard blijft. Ofwel: blauw boven groen.

c. ***Integrale kwaliteitsverbetering van groen en blauw:*** het groen heeft al veel kwaliteit, maar – zeker op specifieke onderdelen op de zuidoever – verdient het groen een kwaliteitsslag. Bepleit wordt om dit zo integraal mogelijk te doen, waardoor de openbaarheid en toegankelijkheid, de recreatieve gebruiksmogelijkheden en de biodiversiteit verbeterd worden, maar tegelijkertijd de herinrichting van het groen bijdraagt aan klimaatadaptiviteit, gezondheid en bewegen, het leefklimaat en verbetering van het watergebruik en -kwaliteit. Een aanpak die gericht is op én-én-én.
d. ***Houdt de zuidoever openbaar toegankelijk:*** de zuidoever van de Sloterplas wordt nu al volop gebruikt. Het is de plek voor collectieve gebeurtenissen (zoals de 4 mei herdenking), de plek van spontane ontmoetingen, de plek waar men afspreekt, waar men geniet van de weidsheid en rust, maar ook waar veel gebeurt (van picknick tot evenement). Belangrijke boodschap uit het participatieproces is dan ook: waardeer de zuidoever om wat het al is. Maar tegelijkertijd wordt hier een tweede boodschap aan toegevoegd: zorg dat deze bijzondere ontmoetingsplek – tussen Osdorpplein en Sloterplas – 'van ons allemaal' blijft. En borg dit door zoveel mogelijk openbaarheid en een royale, aantrekkelijke en continue (wandel-, sport- en mogelijk zelfs fiets-)route direct aan het water. Onderdeel van deze opgave is om de hoek Lelylaan/Meer en Vaart onderdeel te maken van deze royale, aantrekkelijke en continue route. Nu is dit bijna een 'dode hoek', slecht verbonden en bereikbaar en voor sommigen zelfs ervaren als onveilig.
e. ***Meervaart is een plek van en voor iedereen***: bezoekers van de Meervaart komen voor gezelligheid en ontmoeting, om nieuwe ervaringen op te doen en om zelf creatief bezig te zijn. Het is hierdoor een 'plek van iedereen': van jongeren die een eerste kennismaking met kunst en cultuur hebben tot ervaren theaterbezoekers, van makers van kunst en cultuur tot degenen die hiervan genieten, van congresgangers van verre tot buurtbewoners. De Meervaart is aantrekkelijk voor de buurt, Nieuw-West en (Groot) Amsterdam. De brede en onderscheidende programmering, met veel aandacht voor nieuwe doelgroepen en jongeren, draagt hier in een belangrijke mate aan bij. Echter, het gebouw zelf werpt een hoge drempel op. Hierdoor vormt het nog veel te veel potentiële bezoekers een barrière. Het gebouw wordt namelijk ervaren als gesloten, afgekeerd van de samenleving, niet uitnodigend, onpersoonlijk. De nieuwbouw moet het tegenovergestelde worden. Bepleit wordt een uitnodigend en transparant gebouw, zodat je van buiten af kunt zien wat er binnen gebeurt en bijna als vanzelfsprekend naar binnen gaat.
f. ***Meervaart versterkt het Osdorpplein:*** de Meervaart heeft in de afgelopen decennia bewezen bij te dragen aan de aantrekkingskracht, levendigheid en identiteit van het Osdorpplein. De brede programmering voor uiteenlopende doelgroepen is hier een van de belangrijkste succesfactoren voor geweest. Of er sprake is van combinatiebezoek – bijvoorbeeld winkelen en de Meervaart bezoeken of picknicken aan de Sloterplas en de Meervaart bezoeken - wordt door participanten betwijfeld. Maar de Meervaart maakt, als voorziening en als trekker, het Osdorpplein completer. De plek waar de Nieuwe Meervaart komt, moet een zo groot mogelijke impact hebben op de aantrekkingskracht, de loop/routing en de eigenheid van het centrum.
g. ***Groter en dynamischer gebouw:*** in het participatieproces is er begrip voor dat de Nieuwe Meervaart meegroeit met Nieuw-West en Amsterdam, daardoor groter wordt en blijft aansluiten bij bestaande en nieuwe doelgroepen. Ook wordt de huidige combinatie van functies (theater, makersplek, talentontwikkeling) ondersteund en er zijn verschillende ideeën geopperd om de programmering verder te verbreden (van buurtfuncties tot filmzaal). Dit vraagt om een dynamisch en flexibel gebouw. Oftewel een gebouw dat zich leent voor veelsoortige producties, activiteiten en evenementen, kan 'meebewegen met de seizoenen' (winter/herfst, lente/zomer) en veranderende behoeften in de loop der tijd.
h. ***Binnen- en buitenactiviteiten:*** uniek voor Amsterdam kan worden een theater met ook buitenactiviteiten (op het maaiveld, op het dak). Dit zal de toegankelijkheid aanzienlijk vergroten en

past bij het karakter van Nieuw-West. Als voorwaarde wordt in het participatieproces gesteld dat bij buitenprogrammering er goed rekening gehouden wordt met de omgeving (duidelijke communicatie, voorkomen van overlast).

i. ***Een gebouw om trots op te zijn:*** de Nieuwe Meervaart moet meer dan een multifunctioneel en flexibel gebouw zijn. Het moet een gebouw worden waar bewoners van Nieuw-West trots op zijn, waarbij het begrip 'iconisch' voor sommige participanten de lading dekt, maar voor anderen teveel neigt naar 'ouderwetse starchitectuur'. Het ontwerp van het gebouw moet een ultieme verbinding maken tussen 'passend bij Nieuw-West/Sloterplas', 'eigentijds', 'uitnodigend', 'duurzaam' en een natuurlijke overgang met zijn omgeving (of zelfs onderdeel van de omgeving zijn). Wat veel gehoord is: een gebouw dat onderdeel van de buitenruimte is, de buitenruimte naar binnen trekt of zelfs een nieuwe buitenruimte toevoegt.
j. ***Plein en plas beter verbonden:*** de huidige Meer en Vaart is een optelsom van verkeersmodaliteiten (tram, westtangent, auto, fiets en voetganger), waardoor het een ruimtelijke en mentale barrière opwerpt tussen Osdorpplein en Sloterplas. Bepleit wordt om de overgang tussen plein en plas te verbeteren, de verblijfskwaliteit te verhogen (meer ruimte voor ontmoeten, minder voor verkeer), maar ook de goede bereikbaar van dit moment – via openbaar vervoer, auto, fiets en voetganger - zoveel als mogelijk in stand te houden.
k. ***Benutten van ov-bereikbaarheid:*** op korte termijn is een combinatie van openbaar vervoersmodaliteiten (ov-hub) voorzien. Wanneer, in de toekomst, de oostwestlijn wordt aangelegd, ontstaat er zelfs een kans om het Osdorpplein, de Sloterplas en de Nieuwe Meervaart voor de regio te ontsluiten. De locatie van de Nieuwe Meervaart dient zo optimaal mogelijk aan te sluiten bij deze ov-faciliteiten.
l. ***Sleutelproject***: het Osdorpplein wordt hét centrum van Nieuw-West, de Lelylaan transformeert tot stadsstraat en wanneer er een oostwestlijn wordt aangelegd, groeit het Osdorpplein en de Sloterplas uit tot een van de hoofdcentra van Groot-Amsterdam. De Nieuwe Meervaart moet recht doen aan en een substantiële bijdrage leveren aan deze nieuwe positie. Hiervoor moet het de buurt-, stadsdeel- en grootstedelijke functie van het toekomstige Osdorpplein met elkaar verbinden ('een grootstedelijk gebaar'). Sowieso door een plek te blijven waar iedereen graag naar toe komt. Maar bij voorkeur ook op zo'n locatie en met zo'n gebouw dat de buurt, het stadsdeel en de grootstedelijke positie met elkaar verbonden raken.

6. Locatiewaardering

Het gesprek over de Nieuwe Meervaart gaat niet alleen over het gebouw en zijn locatie. Het gaat ook over grotere, maatschappelijke vragen als de identiteit/eigenheid van Nieuw-West, het Osdorpplein en de Sloterplas, om het bij elkaar brengen van mensen, om culturele diversiteit, om expressie geven aan de vele functies die het Osdorpplein vervult (voor de buurt, voor het stadsdeel en als grootstedelijk centrum), maar ook om meer zakelijke afwegingen zoals de bedrijfsvoering en continuïteit van de Meervaart en het maatschappelijk rendement van publieke middelen. Deze aspecten zijn niet zonder meer vergelijkbaar. De waarden, opgehaald in het participatieproces, geven wel verdere richting.

Wanneer wij de uitkomsten van het participatieproces volgen, vallen in het waarderen van locaties voor de Nieuwe Meervaart een aantal af en blijven er vier over.

Wat afvalt zijn, opnieuw, twee van de vijf eerder door de gemeente Amsterdam onderzochte locaties. Namelijk de stadsdeelkantoorlocatie en de Landtong. De eerste vanwege het feit dat hiervoor reeds andere, onomkeerbare ontwikkelingen zijn voorzien. De tweede vanwege de recente herinrichting (2 horeca paviljoens, fietsbrug, herinrichting openbare ruimte), de maatschappelijke waardering voor deze nieuwe functies en de maatschappelijke onderkenning dat het uitkopen en/of verplaatsen van horeca niet alleen het vertrouwen schaadt van de investeerders, maar ook kapitaalvernietiging is.

Wat ook afvalt zijn de locaties die als extra opties voorgesteld zijn tijdens het participatieproces, zoals: de locatie van het Talentenhuis, nabij Station Lelylaan, op Plein '40-'45 of in de Tuinen van West, het Stadspark Osdorp en Sportpark Ookmeer. Deze locaties bevinden zich allemaal (ver) buiten het Osdorpplein, terwijl het belang van de Meervaart voor het Osdorpplein benadrukt is.

Wat op basis van het participatieproces resteert, zijn vier locaties:

a. Zuidwestoever, in Sloterplas (voorkeurslocatie)
b. Zuidwestoever,(grotendeels) op de oever
c. Huidige locatie Meervaart
d. Hoek Meer en Vaart, (grotendeels) op de oever.

De locaties a en c zijn gelijk aan eerdere locatie-omschrijvingen. Locatie b is een variatie op de voorkeurslocatie, maar vanwege het zwaarwegend belang dat in het participatieproces gehecht wordt aan het blauw, (grotendeels) op de oever en niet of nauwelijks meer in de plas. Locatie d ligt in de hoofdgroenstructuur, maar wordt opnieuw voorgesteld om in overweging te nemen, onder de voorwaarde dat de oever openbaar blijft, er niet gebouwd wordt in de Sloterplas en met de nieuwbouw ook de kwaliteit en kwantiteit van het groen verbetert alsmede de kwaliteit van het water.

	Voorkeurslocatie	Voorkeurslocatie (grotendeels) op de oever	Huidige locatie	Hoek Lelylaan/Meer en Vaart op de oever
Koester en versterk wat Nieuw-West – en de Sloterplas in het bijzonder – zo uniek maakt	1 Bebouwing belemmert lange zichtlijn	1 Bebouwing belemmert lange zichtlijn	5 Geen bebouwing aan oever	3 Geen bebouwing midden op oever, maar wel aan zijkant/hoek
Blauw minstens zo belangrijk als groen	1 Bebouwing fors in water	3 Bebouwing niet of nauwelijks in water, maar nog altijd wel in water	5 Bebouwing spaart water	5 Bebouwing spaart water
Integrale kwaliteitsverbetering van groen en blauw	1 Verlies aan hoeveelheid groen en blauw	3 Enige verlies aan groen en water	5 Mits kwantiteit en kwaliteit groen en kwaliteit water verbetert	5 Mits kwantiteit en kwaliteit groen en kwaliteit water verbetert
Houdt de zuidoever openbaar toegankelijk	1 Bebouwing verstoort continuïteit openbare ruimte	1 Bebouwing verstoort continuïteit openbare ruimte	5 Alle ruimte voor openbare ruimte	5 Alle ruimte voor openbare ruimte
Meervaart is een plek van en voor iedereen	5 Kan in elk gebouw, ongeacht locatie			
Meervaart versterkt het Osdorpplein	5 Nieuwbouw als nieuw bronpunt	5 Nieuwbouw als nieuw bronpunt	5 Nieuwbouw als nieuw bronpunt, onder voorwaarde dat zuidoever ook kwaliteit krijgt	5 Nieuwbouw als nieuw bronpunt, onder voorwaarde dat de routing/loop goed is
Groter en dynamischer gebouw	5 Groter kan	5 Groter kan	3 Locatie beperkt uitbreiding	5 Groter kan
Binnen- en buitenactiviteiten	5 Omgeving biedt ruimte aan buitenactiviteiten	5 Omgeving biedt ruimte aan buitenactiviteiten	1 Omgeving biedt niet/nauwelijks ruimte aan buitenactiviteiten	5 Omgeving biedt ruimte aan buitenactiviteiten
Een gebouw om trots op te zijn	5 Kan in elk gebouw, ongeacht locatie			
Plein en plas beter verbonden	5 Gebouw als nieuw bronpunt	5 Gebouw als nieuw bronpunt	1 Gebouw biedt geen kans tot verbinding	4 Gebouw als nieuw bronpunt, mits onderdeel van routing (meest ver gelegen)
Benutten van ov-bereikbaarheid	3 Redelijk dichtbij ov-hub en redelijk dichtbij oostwest-halte	3 Redelijk dichtbij ov-hub en redelijk dichtbij oostwest-halte	3 Redelijk dichtbij ov-hub en redelijk dichtbij oostwest-halte	5 Dichtbij ov-hub en oostwest-halte
Sleutelproject	3 Schakel van Osdorpplein en Sloterplas	3 Schakel van Osdorpplein en Sloterplas	1 Versterking Osdorpplein	5 Schakel van Lelylaan, Meer en Vaart, Osdorpplein en Sloterplas
	40	44	44	57

7. Beschouwing

In het participatieproces is de voorkeurslocatie als uitgangspunt genomen. De keuze voor de voorkeurslokatie is ondermeer voortgekomen uit de belangrijke overweging dat hiermee niet gebouwd wordt in de hoofdgroenstructuur. Wat blijkt nu? De hoek Lelylaan/Meer en Vaart wordt door veel mensen als rommelig beschouwd, er lijkt zelfs enige verbazing te zijn dat deze hoek onderdeel is van de hoofdgroenstructuur en de Sloterplas geen onderdeel hiervan is.
Door niet alleen in gesprek te gaan over de voorkeurslocatie maar ook over andere locaties, is meer duiding gekomen over wat participanten belangrijk vinden. In deze gesprekken zijn diverse onderwerpen aan aan de orde. Juist door deze onderwerpen met elkaar te bespreken, zijn er waarden geformuleerd. Twee van deze waarden zijn met stip naar boven gekomen:

- Open en openbaar: respecteer het weidse uitzicht over de Sloterplas en het openbare karakter van de zuidoever;
- Blauw boven groen: bouw niet in de Sloterplas.

Gaandeweg de gesprekken kwam zo de hoek Lelylaan/Meer en Vaart meer in het vizier. Dat dit hoofdgroenstructuur is, is een gegeven. Maar wat vooral gesteld wordt is dat de huidige kwaliteit ervan niet hoog is, deze met een herinrichting van de openbare ruimte verbeterd kan worden, maar dat ook een 'landschappelijk gebouw' een impuls kan zijn voor de integrale kwaliteitsverbetering.

Tot zover de uitkomst van het participatieproces. Maar wat zijn de consequenties als de hoek Lelylaan/Meer en Vaart bezien wordt vanuit andere overwegingen dan het participatieproces? Hieronder lopen wij deze na:

- ***Belang van de Meervaart***: de nieuwbouw van de Meervaart zal groter worden en stelt programmatische en theatertechnische voorwaarden aan het ruimtegebruik (zaalgrootte, routings, voldoende ontmoetingsruimtes, etc). Dit levert een minimale footprint op en stelt grenzen aan het 'stapelen van functies'. Deze minimale footprint past niet op de huidige locatie. Daarnaast zal de huidige locatie geen invulling kunnen geven aan de behoefte en wens om een interactie te organiseren tussen binnen en buiten. Een tijdelijke andere behuizing, gedurende zo'n 3 jaar van verbouwing, heeft voor de Meervaart ongewenste effecten op de continuïteit van bedrijfsvoering en het relatieonderhoud van bestaand publiek. Daarnaast zal het cultuuraanbod tijdelijk afnemen, terwijl de wens juist is deze te laten groeien. Voor de Meervaart is de huidige locatie dan ook geen optie.
  De minimale footprint voor de nieuwbouw past ook niet op de locatie zuidwestoever (grotendeels) op de oever.
- ***Belang hoofdgroenstructuur***: de Technisch Adviescommissie Hoofdgroenstructuur heeft op 12 december 2019 een preadvies uitgebracht over nieuwbouw van de Meervaart op de zuidwestoever. Gesteld wordt op basis van geldende beleidskaders dat bij nieuwbouw op de hoek Lelylaan/Meer en Vaart "(…) er sprake is van realisatie van bebouwing voor een grootstedelijke functie die strikt genomen niet inpasbaar is in de Hoofdgroenstructuur." Echter, in het preadvies vult de TAC haar taak iets breder in en ziet onder duidelijke voorwaarden mogelijkheden voor nieuwbouw, inpassing in en verbetering van het groen en programmering die een impuls kunnen betekenen voor de Hoofdgroenstructuur ter plaatse. Als voorwaarden worden onder meer genoemd: het landschappelijk opnemen van het gebouw, een visie op de oevers als geheel (inclusief het watersporteiland), een passende programmering, het juiste ontwerp voor het gebouw en een integrale visie op oever en verkeersafwikkeling.
- ***Betrokkenheid raad***: Indien de locatie wordt heroverwogen is het voorstel om de raad te informeren over de resultaten van het participatieproces en vervolgstappen via een raadsbrief. Het ambitiedocument zelf wordt onderdeel van integrale besluitvorming over het Investeringsbesluit 2e fase Osdorpplein, voorzien in september 2021. Hiermee zal de locatie voor de Nieuwe Meervaart en de uitwerking ervan onderdeel worden van een samenhangend voorstel voor de doorontwikkeling van het Osdorplein (inclusief zuidoever en herinrichting Meer en Vaart).
- ***Politieke impact (zie verder: bijlage 2):*** kernvraag bij de hoek Lelylaan/Meer en Vaart is of de waardering van het groen vanuit de samenleving – en de kansen die men ziet om via nieuwbouw in dit deel van de zuidoever meer en beter groen te realiseren – belangrijker is dan de politieke afspraak om niet in de Hoofdgroenstructuur te bouwen. Afgaande op de uitkomsten van het

participatieproces, de voorwaardelijke ruimte die de TAC biedt in het preadvies en eerste signalen van het Kwaliteitsteam de Nieuwe Meervaart, is de indruk dat heroverweging te onderbouwen is.

– ***Consequenties voor planning***: wanneer voorgaande routing gevolgd wordt, worden geen consequenties gezien voor de eerder besproken planning, waarbij ingezet wordt op integrale besluitvorming in september 2021 (met eventuele uitloop naar december 2021).
